

Onder embargo tot 07:00 CET (06:00 UTC), 2 januari 2023

Nevi PMI[®] Productiesector Nederland

Minder grote krimp Nederlandse industrie in december

Hoofdpunten

Kleinere dalingen productieomvang, achterstanden en nieuwe orders uit binnen- en buitenland

Levertijden grotendeels stabiel vergeleken met november

Derde maand op rij lagere prijsdruk

Uit de laatste PMI[®]-onderzoeksgegevens van 2022 blijkt dat er in december wederom sprake was van een krimp in de Nederlandse productiesector, al was deze teruggang voor een groot aantal variabelen kleiner dan in november. De daling was bij het aantal nieuwe orders uit binnen- en buitenland, de productieomvang en de achterstanden minder groot. Daarentegen was de daling van de inkoopactiviteiten groter dan in november, omdat de bedrijven hun voorraadniveaus aanpasten aan de zwakkere vraag en de stabilisering van de toeleveringsketens. De kleinere vraag en betrouwbaarder levertijden zorgden voor een verdere daling van de inkooprijnsinflatie naar het laagste niveau in vijftientig maanden, ondanks aanhoudende berichten over hogere energie- en arbeidskosten. De vooruitzichten voor de komende twaalf maanden waren beter dan in november, maar bleven relatief zwak als gevolg van de economische onzekerheid, energiecrisis, hoge inflatie en de oorlog in Oekraïne.

De Nevi PMI voor de Nederlandse productiesector is een samengestelde indicator die met één cijfer de stand van zaken in de productiesector weergeeft en wordt samengesteld aan de hand van indicatoren voor nieuwe orders, productieomvang, werkgelegenheid, levertijden en voorraad ingekochte materialen. De PMI steeg in december van 46.0 naar 48.6, wat wijst op een vierde verslechtering op rij van de bedrijfsomstandigheden, maar ook op de kleinste verslechtering sinds september. Dit was bovendien de eerste stijging van de hoofdindex in acht maanden en de toename van 2.6 punten was de grootste sinds maart 2021.

De stijging van de PMI in december kwam grotendeels voor rekening van de deelindex voor nieuwe orders, waar de daling een stuk kleiner was dan de vorige maand. Ook de dalingen van de productieomvang, werkgelegenheid en voorraad ingekochte materialen hadden een positieve impact op de

PMI Productiesector Nederland

seizoensmatig aangepast, >50 = verbetering t.o.v. de vorige maand

Bron: Nevi, ABN AMRO, S&P Global.

De gegevens werden verzameld van 6 - 15 december 2022.

hoofdindex, de levertijden juist een negatieve (deze index wordt bij de berekening van de PMI geïnverteerd).

De vraag was in december opnieuw kleiner en het aantal ontvangen nieuwe orders daalde voor de vijfde achtereenvolgende maand. De producenten gaven wederom aan dat klanten in een periode van grote economische onzekerheid werden afgeschrikt door de hoge prijzen. De daling van het aantal nieuwe orders was echter minder groot dan vorige maand en de kleinste in vier maanden. De daling van het aantal nieuwe exportorders was eveneens kleiner, maar in mindere mate dan het totale aantal nieuwe orders.

De Nederlandse productiebedrijven verkleinden in december wederom hun productieomvang en dit komt overeen met vijf maanden van daling van het aantal nieuwe orders. De productiedaling was echter minder groot dan die van het aantal nieuwe orders, omdat de bedrijven hun achterstanden verder verkleinden. De hoeveelheid onvoltooid of nog niet uitgevoerd werk daalde daarom voor de vijfde maand op rij. Bij de productieomvang en de achterstanden was de daling in december kleiner dan vorige maand, overeenkomstig de tendens voor de nieuwe orders.

De productiebedrijven verkleinden in december voor de derde maand op rij hun voorraad gereed product, wat opnieuw wijst op een daling van de vraag. De voorraadvermindering was de grootste sinds november 2021.

De inkoopactiviteiten namen in december opnieuw af omdat de bedrijven deze aanpasten aan de productievereisten. Dit was de vierde daling op rij en de grootste sinds juni 2020. De materiaalvoorraad was desondanks door de lagere productie en de ontvangst van vertraagde leveringen grotendeels stabiel. Een aantal bedrijven gaf aan te streven naar optimale voorraadniveaus, nu de toeleveringsketens stabielere waren en

er minder behoefte was aan buffervorraden. De verlenging van de levertijden was in december beperkt en lag voor de vierde maand op rij onder het langetermijngemiddelde.

Als gevolg van de kleinere vraag en de verbetering van de toeleveringsketens was de stijging van de gemiddelde inkooprijzen de kleinste sinds november 2020. De inkooprijzeninflatie lag slechts licht boven het langetermijngemiddelde, ondanks aanhoudende berichten over hogere energie- en arbeidskosten. De verkoopprijzeninflatie bereikte het laagste niveau in eenentwintig maanden, maar bleef historisch gezien hoog.

Zowel de banengroei als de vooruitzichten voor de productieomvang over twaalf maanden waren in december beter vanwege plannen voor capaciteitsvergroting in 2023. De subindexen voor zowel werkgelegenheid als toekomstige productie waren het hoogst in vier maanden, al lag alleen deze laatste boven het langetermijngemiddelde. Dit omdat het vertrouwen opnieuw werd belemmerd door de economische onzekerheid, energiecrisis, hoge inflatie en de oorlog in Oekraïne.

Commentaar

Albert Jan Swart, sectoreconoom industrie bij ABN AMRO, geeft het volgende commentaar:

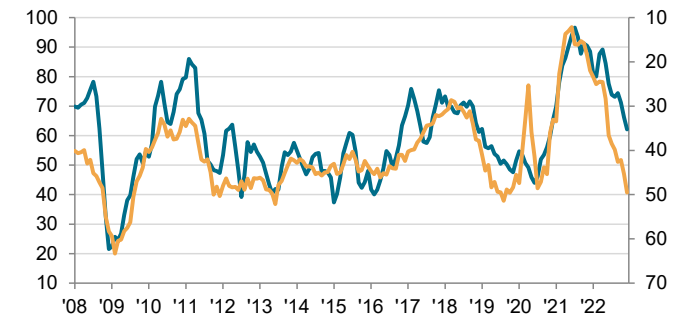
“De bodem lijkt in zicht voor de bedrijvigheid in de Nederlandse industrie. De industriële productie, de vraag naar industriële producten en de orderportefeuilles zijn in december verder afgenomen, maar vooral de vraag is ten opzichte van een maand eerder niet veel verder afgenomen. De NEVI Inkoopmanagersindex voor de Nederlandse industrie steeg van 46.0 in november naar 48.6 in december. De stand is nog altijd lager dan 50, wat erop duidt dat de bedrijvigheid verder afneemt, maar het tempo waarin de bedrijvigheid verslechtert is duidelijk afgenomen.

De deelindicator voor nieuwe orders verbeterde van de zeer lage stand van 39.1 in november naar 45.8 in december, de hoogste stand in vier maanden. Het aantal nieuwe orders neemt nog steeds duidelijk af, maar in veel mindere mate dan in november. De vraag naar investeringsgoederen, zoals machines, nam zelfs weer licht toe. Vooral de vraag naar halffabricaten nam verder af. Dit komt vermoedelijk deels doordat bedrijven voorraden afbouwen vanwege de stijgende rente en verslechterende economische vooruitzichten. Ook houden bedrijven minder voorraad aan omdat de betrouwbaarheid van toeleveringsketens verbetert. Tekorten aan goederen als halfgeleiders zijn deels weggewerkt en de levertijden nemen nauwelijks nog verder toe. Een andere oorzaak voor de zwakke vraag naar halffabricaten is de energiecrisis, die vanwege de hoge kosten leidt tot minder vraag naar energie-intensieve producten zoals metalen en chemicaliën.

Behalve in de meest energie-intensieve branches hebben ondernemers in de Nederlandse industrie positieve verwachtingen over 2023. De Toekomstige Productie Index, die de verwachtingen over de productie in de komende twaalf maanden meet, is in december verder gestegen. Ook groeide de werkgelegenheid in het hoogste tempo sinds augustus.

■ PMI Inkooprijzen index
seizoensmatig aangepast, >50 = inflatie t.o.v. de vorige maand

■ PMI Levertijden index
seizoensmatig aangepast, >50 = kortere levertijden t.o.v. de vorige maand

Bronnen: Nevi, ABN AMRO, S&P Global.

Geopolitiek

Ook in 2023 zullen geopolitieke verhoudingen effect hebben op de industrie. De energiecrisis als gevolg van de Russische invasie in Oekraïne is nog niet voorbij. Voor de volgende winter zal Europa veel minder van Russisch gas gebruik kunnen maken om de gasvoorraden aan te vullen. Door de hoge energieprijzen in Europa zijn energie-intensieve industrieën zoals de basismetaalindustrie en de chemische industrie minder concurrerend. Ook de halfgeleiderindustrie gaat een turbulent jaar tegemoet. In de laatste maanden hebben de Verenigde Staten exportsancties getroffen om de nieuwste chiptechnologie uit handen van China te houden. Deze exportsancties hebben ook invloed op Nederlandse bedrijven. Afgelopen zomer stelde de regering van president Biden ook al tientallen miljarden aan subsidies beschikbaar voor chipproductie op Amerikaanse bodem. Op zijn beurt trekt China omgerekend zo'n 135 miljard euro uit om de eigen chipindustrie te steunen.

De regering Biden presenteerde afgelopen zomer ook de Inflation Reduction Act, een nieuwe wet waarmee de Amerikanen omgerekend zo'n 350 miljard euro aan subsidie uittrekken voor vooral industriële ondernemingen. De Europese Commissie stelt dat deze subsidies de markt verstoren en Europese producenten benadelen. De Europese Unie (EU) krijgt zelf ook kritiek vanwege het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM), waarover de Europese Raad en het Europees Parlement in december een voorlopig akkoord bereikten. Vanaf 2026 moeten producenten van buiten de EU gaan betalen voor certificaten als ze CO2-intensieve producten zoals staal, cement, aluminium en kunstmest op de Europese markt willen brengen. Dankzij CBAM krijgen Europese fabrikanten die moeten betalen voor CO2-emissierechten minder last van goedkope concurrentie uit landen met minder streng klimaatbeleid. Critici beschuldigen de EU van protectionisme.”

Contact

ABN AMRO
Albert Jan Swart
Sectoreconoom Industrie
T: +31 6 41 44 96 81
albert.jan.swart@nl.abnamro.com

Nevi
Anne-Marie Sleurink
Communicatie Adviseur
T: + 31 6 20 03 38 18
a.sleurink@nevi.nl

S&P Global Market Intelligence
Trevor Balchin
Economics Director
T: +44 1491 461 065
trevor.balchin@spglobal.com

S&P Global Market Intelligence
Sabrina Mayeen
Corporate Communication
T: +44 (0) 7967 447030
sabrina.mayeen@spglobal.com

Ontvangt u liever geen persberichten van S&P Global, email dan katherine.smith@spglobal.com. Voor ons privacybeleid klikt u [hier](#).

Methodologie

Het Nevi PMI® rapport voor de Nederlandse productiesector wordt samengesteld door IHS Markit en is gebaseerd op gegevens die dmv van het invullen van een enquête aangeleverd wordt door een panel dat bestaat uit inkoopmanagers van ongeveer 350 bedrijven in de productiesector. De bedrijven in het panel zijn gestratificeerd naar sector, aantal werknemers en bijdrage aan het BBP. Het eerste onderzoek vond plaats in maart 2000.

De gegevens worden in de tweede helft van iedere maand verzameld en zijn gebaseerd op de verandering die heeft plaatsgevonden ten opzichte van de vorige maand. Er wordt voor iedere variabele een diffusie index berekend. Deze index is de som van het percentage dat 'hogere' geantwoord heeft plus de helft van het percentage dat 'gelijk' geantwoord heeft. De indexen variëren tussen 0 en 100, waarbij een cijfer boven de 50 wijst op een toename ten opzichte van de vorige maand, en een cijfer onder de 50 op een daling. Deze indexen worden vervolgens seizoensmatig aangepast.

De hoofdex is de Purchasing Managers' Index® (PMI). De PMI is een gewogen gemiddelde van de vijf volgende individuele deelindexen (wegingen tussen haakjes): Nieuwe orders (30%), Productie (25%), Werkgelegenheid (20%), Levertijden (15%) en Voorraad ingekochte materialen (10%). De Levertijden index is geïnverteerd zodat deze in een vergelijkbare richting fluctueert als de andere indexen.

De onderliggende onderzoeksgegevens worden na publicatie niet aangepast, maar soms kunnen de seizoensmatige factoren gerevisieerd worden indien dit noodzakelijk is en dit heeft vervolgens gevolgen voor de onderliggende gegevensreeksen.

Voor meer informatie over de PMI onderzoeksmethodologie kunt u contact opnemen met economics@ihsmarkit.com.

PMI

De Purchasing Managers' Index® (PMI®) onderzoeken zijn nu beschikbaar voor meer dan 40 verschillende landen alsmede voor belangrijke regio's zoals de Eurozone. Het zijn de meest op de voet gevolgde zakelijke onderzoeken in de wereld en worden gebruikt door centrale banken, financiële markten en zakelijke beleidsvormers vanwege de up-to-date, accurate en vaak unieke maandelijkse indicatoren van economische tendensen. [ihsmarkit.com/products/pmi.html](https://www.ihs.com/products/pmi.html)

Disclaimer

Alle rechten van intellectueel eigendom voor de gegevens in dit document berusten bij S&P Global of worden door S&P Global onder licentie gebruikt. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopiëren, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van S&P Global. S&P Global is niet aansprakelijk voor de inhoud van dit rapport en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden of weglatingen. S&P Global is voorts niet aansprakelijk voor schade die direct of indirect ontstaat door het gebruik van de gegevens in deze uitgave. PMI® en Purchasing Managers' Index® zijn geregistreerde handelsmerken van Markit Economics Limited of worden door Markit Economics Limited en/of verwante ondernemingen onder licentie gebruikt.

De Inhoud van dit rapport wordt gepubliceerd door S&P Market Intelligence en niet door S&P Global Ratings – een afzonderlijk beheerde divisie van S&P Global. De reproductie van informatie, gegevens of materiaal, met inbegrip van ratings ('Inhoud') in welke vorm dan ook, is verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betrokken partij. Deze partij, haar verwante ondernemingen en leveranciers ('Aanbieders van inhoud') staan niet garant voor de juistheid, toereikendheid, volledigheid, tijdigheid of beschikbaarheid van Inhoud en zijn niet verantwoordelijk voor eventuele fouten of weglatingen (nalatig of anderszins), ongeacht de oorzaak, of voor de resultaten die zijn verkregen door het gebruik van dergelijke inhoud. In geen enkel geval zijn aanbieders van inhoud aansprakelijk voor schade, kosten, uitgaven, juridische kosten of verliezen (inclusief gedeerde inkomsten, gedeerde winst en alternatieve kosten) in verband met het gebruik van de inhoud.

Nevi

Nevi® is de 3e inkoopvereniging ter wereld en is sinds 1956 hét kennisnetwerk voor inkoop en supply management, met ruim 6.500 inkoopprofessionals. Nevi maakt inkoopkennis toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij het inkoopproces en organiseert (inter) nationale congressen, netwerkbijeenkomsten, gediplomeerde vakopleidingen en nationale en internationale maatwerk (incompany) trainingen. Nevi heeft als eerste inkooporganisatie de Global Standard ontvangen voor haar inkoopopleidingen. Zij heeft een Research Commissie en subsidieert hoogleraren, lectoren en promovendi. De Nevi Gedragscode is leidend in het vakgebied. Kijk voor meer informatie over de activiteiten en lidmaatschap op www.nevi.nl.

Exemplaren van het NEVI Purchasing Managers' Index rapport zijn via Nevi te verkrijgen voor 319 euro per jaar (tarief Nevi-leden) / 469 euro per jaar (tarief niet-leden). Prijzen zijn exclusief BTW.

Bezoekadres: Landgoed de Breul, Arnhemse Bovenweg 160, 3708 AH ZEIST

T: + 31 (0)88 33 00 700 E: info@nevi.nl www.nevi.nl

ABN AMRO

ABN AMRO bedient klanten binnen retail, private banking en corporate banking. We richten ons voornamelijk op Noordwest-Europa. In Nederland bieden we klanten een uitgebreid en compleet pakket aan producten en diensten via verschillende kanalen, zoals de Mobiel Bankieren-app en Internet Bankieren. We willen de overgang naar een inclusieve, circulaire en duurzame maatschappij versnellen. Bij alles wat we doen, bekijken we of het beter kan. Met onze producten en diensten hebben we impact op de levens van miljoenen mensen. Of we nu bijdragen aan de overgang naar een circulaire of duurzame economie, of starters helpen bij de financiering van een eerste huis: we bouwen mee aan een betere toekomst. Onze purpose: banking for better, for generations to come. Zie voor meer informatie onze website: <https://www.abnamro.nl/nl/zakelijk/>

S&P Global

S&P Global (NYSE: SPGI) verschaft essentiële informatie en inzichten. Wij stellen overheden, bedrijven en particulieren in staat om op basis van de juiste gegevens, expertise en bijbehorende technologie vol overtuiging beslissingen te nemen. Van hulp aan onze klanten bij het beoordelen van nieuwe investeringen tot begeleiding van klanten bij ESG (Environmental, Social & Governance) en de energietransitie in de toeleveringsketens – wij scheppen nieuwe kansen, dragen oplossingen aan voor uitdagingen en stimuleren de vooruitgang voor de wereld.

Een groot aantal van de meest toonaangevende organisaties wereldwijd komt naar ons toe voor beoordelingen van kredietwaardigheid, benchmarks, analyse en workflowoplossingen in de mondiale kapitaal-, goederen en automobiemarkten. Al ons aanbod is erop gericht om vandaag wereldwijd vooraanstaande bedrijven te helpen met de planning voor morgen. www.spglobal.com